

ljevanje ali stakanje (fusioni) slavenskega življa v večega talijanskega, katero v kljub vsem overam in nasprotnim prizadevam z velikimi koraki uresničuje se in neizostanljivo (immancabilmente) mora imeti popolno spolnjenje, bodi si kadarkoli. In ta človek terdi v svoji zanesenosti, da ima za-se „il consenso dell' Istria intiera!“ Nečem pisati komentara k njegovim besedam, vsaj vsak, ki količkaj rodoljuba goji v svojem sercu, vidi iz napeljanih besed, da kdorkoli ljubi temó, ga Bog udari s slepoto. Al žalibog! kadar bo prišlo do deželnega zbora, bo brez dvombe v njem čepelo mnogo in mnogo takih slepcov, neprijateljev naših, ki nas zastopaje bodo na omenjeni način pospeševali naš blagor. Bogme! v dobrih rokah bodo onda naši interesi, naše narodnostne zadeve, — janjec v volčjem žrelu ne bil bi varniši! Kaj nam pomaga tudi novo solnce, ki je zdaj iz Beča s svojimi toplimi žarki začelo ogrevati narode Avstrije mnogojezične? Naših zmerzélih odpadnikov nikdar ogrelo ne bode. Res je, odpadniki so le majhna zguba, oni so „škaja“ naše narodnostne kovačnice; al kjer je škaje preveč, le malo, premalo čverstega železa ostane, in taka je ravno pri nas v Istri otožni, kjer nam je talijanski zmaj že tolikanj našincov pogoltal in golta nam jih še zmiraj. Al majka Slava nas vendar še ni zapustila, in, ako Bog dá, nas tudi v prihodnosti ne bo; še imamo moža visoko postavljenega, na kterege svoje upanje stavimo: ta mož je prevzvišeni gosp. dr. Juri Dobrila, slavnoznaní škof porečki, isterski Slaven po kervi, sercu in čutju národnem. Od njega se isterski Slaveni živo nadjamo, da bo tudi na deželnem zboru nas iskreno zastopal, da bo s svojo zdatno besedo možato terl in lomil kosti silnomogočnemu talijanskemu zmaju, ter nas otel iz njegovega žrela. — Še nekaj mi je na sercu, kar bi rad po „Novicah“ oznanil. Istrani nimamo nobenega svojega glasila (organa) slavenskega; „Pozor“, „Novice“ in drugi časniki slovanski ne vem, koliko se po Istri beró, ker nisem bitje povsodno; po mojem mnenji bi bilo vsakakor jako dobro, da bi se v Terstu na noge spravil in ustanovil slavensk časnik, ki bi bil Istri to, kar ste ve ljube „Novice“ drugim Slovencom. Isterskih Slavenov za to delo in početje sposobnih in zmožnih se ne manjka v Terstu, katerim so znane naše posebne potrebe in nuje. Gospodje! pokažite vendar za Boga, da slovenska kervca še téka in bije vam v žilah, pokažite svetu slovanskemu, da se zaveste pesnikovih besed, ktere tudi vam více „na obadva uha: — Da je vréme slavskom sad vrémenu, — da Slavjanu bez slavjanskog kruha — gladan uvék siromak ée biti; — tudji hlébac malo kog nositi!“

Iz Gorenskega 6. febr. F. P-k. — Znano Vam je, dragi bravci, kako je vraža že marsikterega ob denar in blago pripravila. Ravno taka se je pri nas pripetila pred nekoliko tedni; prišli so po navadi, kakor večkrat, cigani v našo vas; šla je potem ciganka od hiše do hiše in se ponujala, srečo prerokovati. Prišla je k mladi ženi; zvita buča koj previdi, da je babjoverná. Začne ji pripovedovati dobro srečo. In res po naključbi ji je marsikako resnico uganila. V dar za to jo nadležuje, naj ji dá mesa, špeha ali masla itd. Ker se ji žena ne dá koj okaniti, jo še huje poprime ter reče, da lahko tudi eno dušo iz vic reši, ako bi vse storila, kar ji velí. Ker ji pa žena tega ne verjame, ji reče ciganka, naj jajce prinese, kar žena brez odloga stori. Ciganka jajce nekoliko povalja po rokah, potem ga razbije, in pokaže se iz njega piška. Zdaj pravi ciganka: „To je tista duša, ki od vas pomoči potrebuje“. Žena vsa zavzeta obljubi vse rada, da bi le duši mógla pomagati. „Ljuba mamica — pravi zdaj ciganka — prinesite mi od svoje obleke vsake sorte nekaj, pa tudi rijuho; vse to bom sabo vzela, čez tri dni pa gotovo nazaj prinesla; za plačilo mi boste dali suhega mesa. Pa morave dobiti tudi človeka, da bo za revno dušo celo uro neprenehoma molil pod prostim nebom; za to bodem že jez skerbela“. In res!

neumna žena se dá pogovoriti; hitro prinese obleko in vse, kar ji ciganka velí, vsa vesela, da bo dušo iz vic rešila. Preteklo je tri dni in še več, pa ciganke — ni bilo več z obleko nazaj! — Vdrugeč se menda ženica ne bo dala več tako opehariti.

Iz Planine. — 2. dan p. m. je kmetijska družba po pismu častitega c. k. kantonskega predstojnika gosp. Janeza Arko-ta z velikim veseljem zvedila, da je podružnica kmetijske družbe v Planini po novih volitvah spet se na novo ustanovila, in da na nje čelu stoji spet za našo družbo mnogo zasluženi gosp. Matija Koren; odbornika pa sta prejšna dva gospoda: tehant Fr. Anžlovar in posestnik Anton Jeršan, na novo pa izvoljena gospoda: fajmošter Janez Brence in posestnik Jožef Brus, — vsi pravi možaki. Kmetijska družba se je za verlo prizadevanje o tem gosp. kantonskemu predstojniku spodobno zahvalila, novo podružnico pa tudi s serčnim pismom pozdravila.

Iz Ljubljane. V nedeljo dopoldne se je na povabilo prvega mestjanskega volitnega odbora 222 mestjanov različnih stanov snidlo v mestni hiši, da bi poskusili volitev za 30 novih mestnih odbornikov, ki se bojo volili 21. in 25. dan tega mesca in pa 1. dan marca. Dr. Bleiweis, od omenjenega odbora izvoljeni predsednik, je v slovenskem in nemškem jeziku razložil sestavo mestjanskega odbora in namen današnjega shoda, in ko so bili pričujoči gospodje vprašani: ali hočejo imenik nasvetovanih, pa nikomur siljenih mož prostovoljno sprejeti, in ko nihče ni bil zoper to, je bil pripravljeni imenik zbornikom podan. Po posvetovanji, ki je celo uro terpelo, je vsak, po njegovih mislih osnovani imenik odboru izročil in nabrani listi so bili potem v zapečateni tružici gospodu županu-namestniku v varstvo izročeni. V pondeljek celi dan so se šteli glasovi in našteló se je 216 glasov za dohtarja Janeza Bleiweisa, profesorja, 207 za Fid. Terpiuca, posestnika, 206 za Vincenca Zevnika, posestnika, 201 za Ant. Samasa, posestnika, 194 za Karola Dežmana, hišnega posestnika, 193 za Antona Krišperja, tergovca 190 za Lamberta Lukmana, tergovca, 190 za dr. Antona Raka, ces. advokata, 189 za dr. Čubra, vodja bolnišnice, 188 za Jožefa Blaznika, bukvtiskarja, 182 za Jož. Debeveca, posestnika, 182 za Jurja Freybergerja, hiš. posestnika, 180 za dr. N. Recherja, posestnika, 174 za Janeza Horaka, hiš. posestnika, 170 za V. Rosta, hiš. posestnika, 169 za Janeza Broliča, c. k. svetovavca deželne sodnije, 169 za Gust. Heimana, 168 za dr. Kavčiča, ces. advokata, 167 za Janeza Poklukarja, prof. bogoslovstva, 158 za dr. Orla, c. k. notarja, 149 za V. Zupana, tergovca, 146 za Blaža Verhovca, hiš. posestnika, 144 za Kar. Tambornina, hiš. posestnika, 143 za Jož. Šventnerja, hiš. posestnika, 136 za žlahnega Ant. Laufensteina, dosluženega c. k. dež. poglav., 135 za Jož. Zalarja posestnika, 134 za R. Šnedarja, vodja realne šole, 130 za dr. Jan. Ahačiča, posestnika, 79 za Pavla Polegeka, hiš. posestnika, 69 za Andreja Maliča, posestnika. Ker se je v teh možéh zedinila največja večina glasov, jih podpisani odbor razglasí volivcom za prihodnje volitve.

Pervi mestjanski volitni odbor.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Po cesarskem sklepu od 4. t. m. je namesto grofa Rechberga nadvojvoda Rainer predsednik ministerstva, — grof Rechberg je minister unanjih oprav, — vitez Schmerling ima, razun politične uprave notranjih zadev, ki je ministru Lasserju izročena, vse druge notranje opravila, pa tudi šolstva in bogočastja v nemško-slovanskih deželah v svojih rokah, — baron Pratobévera bivši svetovavec najvišje sodnije, je minister pravosodja, — nekdanji deželni poglavar štajarski grof Wickenburg je minister kupčijstva in národnega gospodarstva. Ker se

dosedanje ministerske opravila šolstva in bogočastja bojo izročile posebnemu šolskemu svetovavstvu pod vodstvom ministra Schmerlinga je baron Helfert poslovljen iz svoje dosedanje službe. — Vse kaj drugega se je pričakovalo kakor je ta prememba ministerstva, katero sama napol vladna „Donau-Zeitung“ le začasno imenuje. Govori se, da je nadvojvoda Rainer za to za predsednika ministerstva izvoljen, ker ogerski ministri bi ne bili zadovoljni z Nemcom na čelu ministerskem. Med temi ministri so 4 Dunajčani, 1 Štajarc, 1 Solnogradčan. „Narod. Listy“ želijo, da bi tej „nemški inteligencii“ obveljalo, kar dosedaj še drugi ni, da bi se Avstrija na novo oživila in da bi vsi narodi enake pravice in enake ljubezni deležni bili. — Za terdno se pripoveduje, da še ta teden pridejo važni oklici zastran volitev v državni zbor in deželne zборе na dan. Iz tega se bo še le spoznalo, kakošen duh navdaja nove ministre.

— Ker vladni časnik še nič ni povedal, se ne vé, ali je od izpisanega posojila vseh 30 milijonov gold. podpisanih ali ne.

— C. kr. ministerstvo dnarstva je 8. dan t. m. razglasilo stan državnih dohodkov in stroškov lanskega leta (to je do vseh Svetih 1860), iz kterega se vidi, da so dohodki znesli 302 milijonov in 800.000 gld., stroški pa 367 milijonov in 600.000 gold.; cela rajtenga kaže, da je državni kasi konec lanskega upravnega leta spet na novo zmanjkalo 64 milijonov in 800.000 gold., ktera primanjka je pa po izrednih dohodkih in najetem kreditu se pobotala tako, da s začetkom letošnjega leta je v kasi bilo 8 milijonov in 400.000 gold. Ker so davke na Ogorskem do konca oktobra še v redu plačevali, ne more, kakor „Presse“ misli, zaostalo plačevanje davkov na Ogorskem omenjene primanjka krivo biti; al to je, da armada na Laškem veliko potrebuje in da čedalje višja azija pri srebru tudi državne stroške pomnožuje in pri dnarju in menicah velike zgube napravlja. Kako tem nadlogam v okom priti, bereš sedaj skor vsak dan nove svete, kateri priporočajo mnogoverstne, nektre prav čudne zdravila. Pa kaj bomo poslušali take stranske svetovavce! Zaslišijo naj se v ustavnem državnem zboru, kakor so ga kupčijske zbornice celega cesarstva živo priporočale, od ljudstva izvoljeni poslanci in stori naj se vse, kar bojo oni svetovali, pa gotovo bo zadovoljna Avstrija se rešila iz sedanjih dnarnih stisk.

— Strah pred vojsko na Laškem, ki smo jo mislili že pred durmi, je poslednji čas nekako potihnil, kar nam spričuje tudi zboljšanje kursov in padanje azije srebra. Kaj pa je naredilo, da mirniša sapa veje? Angležki minister Russel in pruski minister Schleinitz sta v državnem zboru v Londonu in Berlinu tako za Avstrijo govorila, da je nju govor gotovo zlo poparil francozko vlado.

— Vojskovodja na Laškem, fzm. Benedek, je na Dunaj poklican, kjer bo dalje časa ostal, zakaj? se ne prav. Govori se, da minister unanjih zadev grof Rechberg in nadvojvoda Maks bota šla v Pariz; zakaj? nihče ne vé; morebiti je govornica ta le tudi časnikarska goska, ki je priplavala iz „Ind. Belg.“

— Dalmatinsko (laško) deputacijo so presvitli cesar in tudi ministri prijazno sprejeli in ji obljubili, da to: ali se ima Dalmacija zediniti s Horvaško ali ne, se bo sklenilo v dalmatinskem deželnem zboru, ki ima biti konec marca ali iz začetka aprila.

Horvaško. Iz Zagreba. Cesarski ukaz, da ima Medmurje biti spet magjarsko, nam še ni oklican; Mazuranić, ki se je svoji visoki službi odpovedal, ako se to zgodi, še ni odstopil. Po tem takem se smé misliti, da Medmurje nam še ni zgubljeno. Križka županija pod predsedništvom velikega župana Vukotinovića je sklenila, bana prositi, naj se potegne za horvaško Medmurje;

druga prošnja bo šla po deputaciji na Dunaj, da se Dalmacija zedini s Horvatijo, in vojaška granica pošilja svoje namestnike v horvaški deželni zbor. — „Pozor“ ostro pa pravično šiba Varaždince, ker so rekli, da želé samo nastaviti staro zavezo, kakoršna je bila pred letom 1848. Tudi mi želimo — pravi „Pozor“ — združenje z Ogorsko, al ne tako, kakor nas je zateklo leto 1848. „To je medju nami bitna razlika. Onako kako mi mislimo, misli sav pošteni hrvatski narod; a onako kako su Varaždinci rekli, misli ugarska kancelarija i onaj dio magjarskoga naroda, koji ovih poslednjih 12 godinah niti je što naučio niti što zaboravio“.

Ogersko. Iz Pešta. 14. dan t. m. pride ogerski dvorni kancelar baron Vaj v Pešt, kamor bojo sklicani vsi župani ogerski. Radovedno se pričakuje, kaj bo v tej konferencii (zboru). — Prošnje peštanske mestne gospóske, naj prihodnji deželni zbor ogerski bode v Peštu, dvorni kancelar ni uslišal; deželni zbor mora biti v Budi.

Vojvodina 8. febr. „Srb. Dnevnik“ razgláša pismo generala Stratimirovića do občespoštovanega Deáka, v kterem Ogre opominja, naj opusté vsako tako silovito postopanje zoper Serbe, kakoršnega so se ukrivičili leta 1848, da po zatiranji serbskega naroda se ne uname kervava vojska med bratovskima narodoma, ki utegne požreti svobodo obema.

Laško. Iz Gaete se piše 8. t. m., da je sardinski general Cialdini obljubil ponehati z bombami, da morejo Neapolitanci svoje mertve pokopati in da je pripravljen 400 bolnih in ranjenih k sebi vzeti, ako obljubijo, da podertij v terdnjavi ne bojo popravljali. Ko pa je general zvedil, da Neapolitanci niso mož beseda, je 10. dan t. m. spet začel bombe metati v Gaeto. — Italijanski državni zbor je odložen do 27. t. m. — Lahi so po pismih iz Milana 10. t. m. z Vinkovim predlogom tako zadovoljni, da so mu sklenili zlato medaljo poslati.

Francozko. Iz Pariza. Cesar Napoleon je v državnem zboru govoril, pa ni nič povedal, česar je svet pričakoval, menda za to ne, ker sicer vé, kaj sam hoče, pa ne vé, kaj bo prihodnost nanesla.

Prusko. Iz Berolina. 7. febr. Poslanci so se včeraj posvetovali, kakošen odgovor naj bi državni zbor dal na kraljev govor; nazadnje je z 159 glasovi zoper 146 obveljal Vinkovpredlog „da ne blagor pruski ne nemški ne zahteva da bi se pruska vlada zoperstavila edinosti laških dežel“. Danes je minister Schleinitz govoril zoper Vinkov predlog ter med drugim rekel, da „Beneško gledé na vojaške razmere je za Avstrijo, pa tudi za Nemčijo tako važno, da pruska vlada ne more svetovati, da bi se Avstrija znebila Beneškega.“

Rusovsko. Car je dovolil, da se za spominek Puškinov naberajo doneski po celi Rusii in da se spominek postavi v Carskojem Selu.

Turško. Iz Carigrada 2. feb. General Klapka nas je v sredo zapustil; kam se je podal, ne vemo.

— Iz Bosne se pišejo „Pozoru“ strašne reči, kako turki od ubogih kristjanov tretjino in desetino pobirajo; ako kazni plačati ne morejo, jih po 20 do 30 iz hiše spodijo pod prosto nebo na sneg ali led in jih tū polijó z vodo, da na njih zmerzne, kar marsikterega konča.

— V Hercogovini so kristjani, ki več ko 400 let niso smeli zvonov v svojih cerkvah imeti, o novem letu dobili prvi zvon v Duzi poleg Trebinja, ki ga jim je rusovska grofinja Vasiličkova darovala. To je bilo veselje.

Kursi na Dunaji 12. februarja.

5% metaliki 66 fl. — kr. Azijo srebra 43 fl. — kr.
Narodno posojilo 77 fl. — kr. Cekini 6 fl. 77 kr.